



Є. Марчук кандидує на Президента

Київ. — Звінний у травні з посту прем'єр-міністра Євген Марчук проголосив, що кандидує на Президента України у виборах 1999 року, повідомив 3-го жовтня «ОМРІ Делі Джайєст», покликаючись на українське телебачення.

Свою заяву Є. Марчук зробив два тижні після того, як Президент Леонід Кучма сказав, що збирається кандидувати на другий каденцій, щоб закінчити розпочаті економічні реформи, на які, за його словами, потрібно 3-4 роки.

Деякі оглядачі оцінили заяву Л. Кучми як залякування потенційних конкурентів у наступних президентських виборах. Інші спостерігачі висловили

думку, що заява Л. Кучми може мобілізувати опонентів, які, маючи більше часу для підготовки, висунуть якогось одного сильного кандидата.

Є. Марчук заявив про свої наміри стати Президентом після того, як став головою депутатської фракції «Соціально-ринковий вибір», до якої входять 24 депутати. Членів групи є багато колишніх керівників держави, серед них — колишній прем'єр-міністр Віталій Масол.

Л. Кучма звільнив Є. Марчука з посту прем'єр-міністра, звинувативши його в тому, що той приділяв більше уваги своїй політичній кар'єрі, ніж обов'язкам прем'єр-міністра.

Підписання українсько-румунського договору затягується

Київ (Р. Р.). — Амбасадор України в Румунії Олександр Чалий під час зустрічі з журналістами зазначив, що підписання договору між Україною і Румунією є маловігодним до парламентських виборів у Румунії, запланованих на 3-го листопада.

За словами Чалого, підписання українсько-румунського договору торкається «чутливих політико-політичних питань». На сьогоднішні дні домовленості не включають зовнішньополітичні питання у передвиборчу боротьбу. Водночас, додав Чалий, підписання малярсько-румунського договору стало можливим через те, що

він сприяв залученню 7 відсотків голосів представників малярської меншини. Українська діаспора є значно меншою, тому остаточного вирішення питань можна очікувати після парламентських виборів.

Український дипломат нагадав, щоб на початку нового року процес поширення НАТО увійде в «фінальну стадію», і підписання договору є необхідним елементом включення Румунії в переговорний процес щодо приєднання до НАТО нових країн. Країна, яка претендує на вступ до альянсу має підписати договір про дружбу і співробітництво з усіма країнами-сусідами.

Уряд України підтримує культуру

Київ (Р. Р.). — У понеділок, 30-го вересня, Президент України Леонід Кучма зустрівся з керівниками національних установ культури та видатними діячами культури і мистецтв України.

Темою обговорення були питання нового порядку формування фонду заробітної плати бюджетних організацій та установ. Постановою Кабінету Міністрів України з цього питання передбачає, «зачеми зменшення фінансових можливостей і свобод», сказав консультант служби з питань гуманітарної політики Адміністрації Президента Станіслав Позенко. Постановою значно зменшують фінансові можливості і свободи національних ус-

танов і суперечить положенню про національну культуру, затверджену указом Президента.

Після запланованої зустрічі Президент Кучма доручив Урядові «усунути непорозуміння», узгодивши постанову з указом Президента. Крім того, Урядові доручено розглянути можливість надання житла кращим працівникам культури, яких приймають в національні державні установи на конкурсній основі.

«Ми не маємо права не підтримати сьогоднішні наші національні установи. Тоді, я думаю, ми матимемо віддачу від установ, покликаних нести високу культуру і вважати культуру підтримувати нас», — сказав Президент.

Д. Табачник сказав, що візита

Л. Кучми до Москви не була сенсаційною

Київ (Р. Р.). — Як уже інформовано, 26-28-го вересня Президент України Леонід Кучма здійснив несподівану поїздку до Москви, де провів переговори з головою російського уряду Віктором Черномірдиним.

Повернувшись до Києва, Л. Кучма сказав журналістам, що в Черномірдині сьогодні має трішки ширші уповноваження, то вони спільно обговорили питання, які потребують вирішення на шляху до підписання двостороннього широкомаштабного договору.

За словами Л. Кучми, вони досягли нової згоди щодо обговорюваних питань, в тому числі і в питаннях Чорноморської флотії, торгівлі та податків на додану вартість. Залишилося урядовим комісіям підготувати не-

(Закінчення на стор. 3)

Призначено членів Конституційного суду від Президента

Київ (Р. Р.). — Тут у вівторок, 1-го жовтня, оприлюднено указ Президента України Леоніда Кучми про призначення шістьох суддів Конституційного суду України.

Як відомо, до Конституційного суду має увійти 18 суддів — по шість від кожної гілки влади.

Президент до складу Конституційного суду ввів: завідувача кафедри юридичного факультету Київського Університету, доктора юридичних наук Миколу Козюбру; професора кафедри міжнародних відносин Київського Університету Петра Мартиненка; начальника юридичного управління Адміністрації Президента, академіка Івана Тимченка; ректора Національної Юридичної Академії України, члена-кореспондента Академії Правних Наук, проф. Володимира Тихого; завідувача кафедри юридичного факультету Київського Університету, доктора юридичних наук Володимира Шаловала і першого зас-

тупника міністра Кабінету Міністрів України, кандидата юридичних наук Миколу Селівана. Всі вони від 1992 року брали активну участь у процесі створення недавно прийнятої Конституції України.

Як уже інформовано, тиждень тому Указ суддів України такимим голосуванням обрав до Конституційного суду Володимира Возняка, Людмила Малінікову, Василя Німченка, Миколу Савенку, Віктора Скомороха і Людмила Чубер. Ще раніше назвала своїх кандидатів і Верховна Рада України. Отож Конституційний суд м'як вже сьогодні розпочинає працю. Верховна Рада ще не ухвалила остаточного рішення щодо своїх кандидатів. За кожного з них парламент має голосувати тайним голосуванням.

Не ухвалено ще закону про Конституційний суд, який Верховна Рада обговорювала майже цілий рік. Питання Конституційного суду будуть вирішені на найближчих сесіях.

Л. Кучма відвідав Еспанію

Київ. — Наступного тижня Президент Леонід Кучма здійснить поїздку до Еспанії, де збирається популяризувати ідею інтеграції України в Європу, повідомило 2-го жовтня агентство Рейтерс.

«Цю візиту, на жаль,

кілька разів відкладали, але на сьогоднішній день є висока готовність», — сказав голова Адміністрації Президента Дмитро Табачник на пресконференції, присвяченій подорожі, що відбувається 7-8-го жовтня. — Під час візиту буде підписано цілу низку важливих документів економічного та політичного характеру, низка серйозних угод».

Д. Табачник повідомив, що Л. Кучма зустріне в Еспанії Едуардо Карлосом і прем'єр-міністром Хосе-Марією Азнаром. Крім того, відбудуться зустрічі з міністром закордонних справ і рядом інших еспанських урядовців.

(Закінчення на стор. 3)

Російський парламент хоче припинити розподіл Чорноморської флотії

Київ (Р. Р.). — Тут 2-го жовтня газети надрукували повідомлення агентств «Інтерфакс» про те, що Комітет Державної думи Росії у справах СНД готує новий проект закону про Чорноморську флотію. Голова згаданого комітету Георгій Тихонов зазначив, що проєкт передбачає негайне припинення розподілу Чорноморської флотії.

«Закри ми все ділили, у флотії залишилися одиниці флотії, який членів проти 20-х турецьких членів. Ми втратили перевагу нашої флотії в Чорному морі», — сказав Тихонов.

У проєкті також міс-

тяться рекомендації російському уряду внести в державний бюджет Росії статті про фінансування Чорноморської флотії і Севастополю. Від себе Тихонов додав, що Севастополь ніколи не належав Україні і тому він, «був, є і буде російським».

Голова комітету висловився категорично проти підписання договору з Україною про вишкіл Російсько-воєнсько-морської бази в Севастополі. Він аргументує це тим, що коли Україна прийме закон про нерозміщення на території чужоземних військових баз, Чорноморській флотії доведеться залишити Севастополь.

Убито колишнього прем'єра Болгарії

Софія, Болгарія. — Міністерство внутрішніх справ Болгарії, не даючи будь-яких подробиць, повідомило, що тут в середу, 2-го жовтня, перед входом до будинку його мешкання вбито невідомою особою колишнього прем'єр-міністра Андрея Луканова.

А. Луканов, у 58 років був дуже впливовою особою в політичному та бізнесовому світі своєї країни. У 1989 році він був одним із тих, що домігалися усунути від влади комуністичного лідера Тодора Жіковца, який утвердив урядом правив Болгарією впродовж 33-ох років. Тоді А. Луканов був головою двох соціалістичних урядів аж

страйки примусили його уступити у листопаді 1990 року. Однак він залишився важливим членом парламенту від Соціалістичної партії — колишньої Комуністичної, до якої він вступив ще молодим дипломатом і економістом і був найкритичнішим критиком теперішнього соціалістичного прем'єр-міністра Жана Віденова.

Президент Болгарії Жельо Жельов, засудив це вбивство та негайно скликав нараду Державної ради безпеки, а парламент одностайно схвалив декларацію, що не дозволить тероризмові дестаблізувати життя країни і

(Закінчення на стор. 3)

В Україні (3 інформацій УНІАР)

ВІДБУДЕТЬСЯ КОНФЕРЕНЦІЯ З ПРОБЛЕМ САРКОФАГУ

СЛАВУТИЧ. — Від 26 до 28-го листопада відбудеться тут міжнародна науково-технічна конференція, присвячена 10 річчю побудови саркофага. На конференції обговорюватимуть технічні, ядерні і радіаційні стан об'єкту та перспективи побудови нового саркофага. Буде також проаналізовано перші результати міжнародного конкурсу проєктів і технічних рішень з перетворення саркофагу на екологічно безпечну систему. Як відомо, минулого місяця в саркофаг різко підвищилися нейтронна радіація. Деякі фахівці твердять, що це сталося внаслідок лишкової ядерної реакції. Урядові заперечили це, але разом з тим закликали Захід допомогти Україні фінансово у будівництві надійного саркофагу.

ТУРБОТА ПРО ЛЮДЕЙ

ОДЕСА. — У зв'язку зі стихійним наслідком, нанесеним Одеській області гураганом, Президент України Леонід Кучма зателефонував голові Одеської обласної державної адміністрації Русланові Боделанові. Останній поінформовував Президента про масштаби шкоди від гурагану та злив, що вали на одеські поля після його. Злив і вітер завдали шкоди населенню пунктів без електрики та знищили сільсько-господарські угіддя.

ГАРМОНІЗАЦІЯ ЗАКОНОДАВСТВА

КИЇВ. — Тут відбувся семінар, організований Європейською експертною службою та Секретаріатом Верховної Ради України. Голова українського парламенту Олександр Мороз, виступаючи на семінарі, зазначив, що погляди Верховної Ради України і Європейського парламенту на питання законотворення збігаються і це дає підстави для успішного пристосування українського і міжнародного законодавства. «Проблема гармонізації полягає в стійкості в забезпеченні схожості законів, скільки в усуненні суперечностей, які вони несуть», — сказав О. Мороз. Юридичною основою для його є договір про співпрацю

між Україною і Європейським союзом, підписаний у 1994 році. У київському семінарі, що проходив у рамках проєкту ТАСІС «Парламентарні законодавчі процедури в Україні, Великобританії та Іспанії, а також представники європейських організацій, акредитованих в Україні. Мета семінару — визначити потреби та напрямки подальшого надання Європейським союзом Україні консультацій з юридичних та політичних питань.

О. МОРОЗ ВІДВІДАВ ПРИТУЛОК ДЛЯ СЕНЬОБІВ

КИЇВ. — Голова Верховної Ради України Олександр Мороз відвідав міжрайонний будинок-інтернат у місті Тараща для громадян старшого віку. У зв'язку з тим, що 1-го жовтня за рішенням Генеральної асамблеї ООН, відзначається День Сеньорів, О. Мороз подарував прибуткові від українського парламенту телевізор та набори засвоєння для мешканців інтернату. Там утримувалися близько 30 самітних людей похилого віку, серед яких є і такі, що постраждали в тюрмах і тепер не мають змоги забезпечити своє існування.

МАНДРИВНИКАМ НЕ ПОЩАСТИЛО

ЗАКАРПАТТЯ. — Працівники берегових міліції затримали трьох громадян Ірану, мешканців Багдаду. Вони вважалися членом, пред'явили свої документи і розповіли, що намагаються дістатися до Німеччини, де в одного із Багдадців є брат. За нелегальний перехід через кордон вони заплатили 1.800 дол. Однак ця сума не лякає бажаючих дістатися на Захід. Закарпаття останнім часом стало для нелегалів своєрідною меккою. Особливо їх вабить Франція, Італія, Австрія, Німеччина, Голландія, та не всім застатим тут дістатися. Троє застряглих змушені будуть повернутися до Багдаду.

ЗОНА ОСОБИЛИВОГО ЗАЦІКАВЛЕННЯ

КРАСНОПЕРЕКОПСЬКЕ. — Все більше українських і закордонних підприємств виявляють зацікавленість до північнокримської експериментальної зони «Сиваш». Ба-

жання працювати в зоні вже виявили 60 суб'єктів господарювання. Голова адміністрації зони Сергій Куніцин недавно виступив перед учасниками з'їзду Міжнародної організації лідерів підприємств і розповів про плани і перспективи проєктів. Підписано протоколи про наміри між красноперекопським заводом сільсько-господарського машинобудування і волянським автомобільним заводом на складання автомобілів. На красноперекопському молокозаводі монтується шведська лінія випуску молочної продукції. Фірма «Північно-кримське торговельне об'єднання» за японським ліцензією розпочала випуск телевізорів. Багато банків відкрили тут свої філії.

ВІШ ВІМАГАЄ ПОВЕРНУТИ ІСТОРИЧНІ НАЗВИ

ХАРКІВ. — Харківська обласна організація Руху звернулася до Верховної Ради України та Обласної Ради Харківщини з вимогою перейменувати населені пункти та вулиці, що носять комуністичні назви, поінформувала 2-го жовтня УНІАР. Рух запропонував повернути до історичних назв або ж використати імена національних діячів культури та науки. Рухівці висловили готовність вивчати і надавати органам влади інформації про історичні назви. Тільки в Харкові необхідно перейменувати в історичні назви райони, вважали лідери обласної організації Руху Анастасій Семенченко.

ВИЙШОВ ДІЛОВИЙ ЖУРНАЛ

ОДЕСА. — 1-го жовтня вийшло перше число південноукраїнського ділового журналу «Одеський Регіон». Часопис заплановано як інформаційно-аналітичне видання, яке писатиме про економічну ситуацію в країні та області, висвітлюватиме проблеми побудови ринкової економіки і ділитиметься досвідом реформи. Засновниками журналу є Одеська регіональна торговельно-промислова палата, Акціонерне товариство «Імпульс», «Одесахарчпроміндуст», підприємство шампанських вин і товариство з обмеженою відповідальністю «Трансгрупп».

Наша найкраща візитівка



В редакції «Свободи» (зліва): М. Шуст, Т. Тершаковець, І. Лучечко і Л. Гайдучок.

мортгелажу?

— А закуплення будинку для музею в 1986 році?

20 років існування і праці — це згадувати і є

(Закінчення на стор. 3)

Джерзі Сіті, Н. Дж. (О. Кузьмович). — Коли в редакції «Свободи» з'являються «активісти» з Українського Музею, що повідомляють про плановане святкування його 20-річчя — то не хочеться вірити, що це вже 20 років як до «Свободи» вперше приходили представники Союзу українців Америки, які дали почин до цього великого діла.

І ми тепер спільно проходимо етапи того часу, що позначає все новим здобутками та новими задумами.

— Пригадуєте як Музей відзначав 15-річчя саме, коли в Україні проходили референдум?

— Пригадуєте спалення

СВОБОДА **SVOBODA**
СВОБОДА ПОЛІТИЧНА СВОБОДА

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237; Fax: (201) 451-5486; U.N.A.: (201) 451-2200

Soyuzivka USA Estate: 216 Foodmore Rd., Kershonston, NJ 12446 (914) 626-5641; Fax (914) 626-0180; e-mail: unavos@travel.usa.com

Передплата на рік \$100.00, на півроку \$60.00. За членів UNASozu \$75.00 річно, на півроку \$40. За кожну зміну адреси \$1.00.

Чеків і "money orders" виставляють на "Svoboda".

Головний редактор: Зенон Сніжик

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

"Третього серця" не буде

Достатньо було розповісти совєтській імперії, а Україні стати незалежною державою, як відразу ж на неї зусобиці посилалися "шишки". Перудесім — від "старшого брата". Ще не вірячи в реальність факту, наші пілнціні "доброзичливі" іронізували, як от, наприклад, російський журнал "Новое Время", пишучи: "Літак з наліском України" стріляли від Індії і Китаю — до Америки, від Ізраїля і Єгипту — до Франції і Великобританії. Під час багатьох візитів Л. Кравчука, прем'єр-міністра В.Фокіна і голови парламенту І.Плюща вдалося переконати лідерів Заходу і Сходу в необхідності і можливості співробітництва з Україною".

І таки-так: вдалося! Літали недарма. Незалежну Україну визнає світ. Вона стала одним з необхідних елементів сучасної системи міжнародних відносин, все більше перетворюється у центр притягання в Європі. Вона додела, що може будувати демократичне суспільство за критеріями Заходу. Прогресивніший від своїх попередників Уряд той що прем'єр-міністра Л. Кучми здійснив практичні кроки в напрямі створення сприятливих умов для економічного поступу, і тим започатковано подолання стану постійних поступок як наслідок економічного хаосу в Україні. А сама перспектива економічного краху тільки приспішила впровадження інтенсивного господарського моделю — переходу до ринкових стосунків.

При бідних фінансово-матеріальних ресурсах ціну за реформи доводиться платити високу. А Москва спить і спить відновленням російської імперії. Усвідомлюючи, що кожен господарський успіх України є кроком до зміцнення її державності, "старший брат" вдався до тактики "викучування рук". Найвразливішим місцем, куди нас можна було поцілити, став паливно-енергетичний комплекс. Шантаж триває до нині. Ходом у відповідь на законне право України одержувати частину газу, що транспортується через її територію на Захід, слід вважати її спорудження "Газпромом" Росії нового газопроводу: з півострова Ямал до Західної Європи, через території Білорусії та Польщі. Від цього Росія сподівається мати 6,5 більйонів доларів річного прибутку, який не доведеться ділитися з Україною. Лукешанко танцює під московську дудку, то можна щось Білорусії "підкинути". Україна "вперлася" в свою незалежність — хай покличуться Кремлю. Але, попри справді важке становище, українці кажуть: "Партнерство — так. Шантаж — ні!"

Прийняття Конституції, впровадження національної валюти вселяють нові надії. Україна невідворотно стала на шлях нового господарювання з тим, аби більшу роллю віддати приватній ініціативі. Залишається довершити закони, коті б у ініціативу оборону.

Все це добре. Однак слід знати, що до вільного ринку України ще далеко. Держава ще виділяє фонди з власного бюджету на покриття боргів того чи іншого підприємства, банку, спілки. Далі це чужі підписки комуністичного братства та й подібними політичними диверсантами нарікання позбавленого почуття патріотизму обивателя про те, що "колись було добре", а нині, мовляв, ринок тягне нас у прірву. Між тим, власне той свідомий суспільний елемент, що працює для ринку, у рухає Україну вперед. Тільки не слід пхати йому палиці в колеса, жонглюючи постановами, впроваджуючи щораз нові податки, мита тощо. Не до кінця усвідомлюючи всю складність перехідного періоду, пересічний громадянин, часто сидючи й чогось очікуючи, вишукє винних. Бо воно справді простіше нарікати на економічний бльодаж, високу вартість сусідських нафти і газу тощо. Так, все це є. Але ж чи варто панікувати "рятівного кружка". Ає, мовляв, винні, лише не я. Свого часу якесь Наталія Барановська з Вінниці сказала: "Що стосується самостійної України, то ми ще нічого солодного від неї не бачили". Так говорять усі легіонери Москви, розкидані на теренах післясоюзного простору, сіючи в людях звірств, апатію. Тому кожний українське має спитати, насамперед, самого себе: "А що я зробив, що роблю для того, аби бути справжнім господарем на своїй вільній землі?"

...Редатор російської газети "День" якось створив такий словесний пасаж: "Росія не може бути малою, тільки великою... Російська держава мала і матиме три серця — три столиці: Москва, Київ, Мінськ". Суттєво помилува редактор: нині досить умовно "матушка-Россія" має "два серця" — Москву і Мінськ. А третєго не буде. Бо так, пройшовши всі кола комтоталітарного некла, раз і назавжди вирішив український народ.

Ярослав Гайнас

ТРИ ВІЙНИ — ТРИ ПАРАДОКСИ

Живемо в шасливий добі, добі великих перемін. Та ще й до того в добі, а який понад 50 років не було й немає загрозливого великої війни. Зате не бракує менших воєн і збройних конфліктів. Воюють між собою малі народи або спалахують громадянські війни, але в деяких з них малих воєн замішані великі держави, але не раз їх і спричинюють.

Колішній прем'єр-міністр Великобританії Маргарет Тачер сказала: "Статися це завдяки атомовій зброї, яку мають великі потуги (і Ізраїль), а ті знають, що атомова війна — це катастрофа обидвох противників". Колісь великий експерт і філософ континентальної війни Карль Клявезац назвав війну "продовженням політики, але іншими засобами". Нині великі потуги аж ніяк не війни тільки як засіб тиску в політиці або як інструмент для "оборони своїх інтересів" в малих війнах, в яких часом і їм доводиться брати активну участь. Так втомилася ЗСА у корейську війну та у війну у В'єтнамі. В корейську війну ЗСА вступила пліжно, не втративши крок за кроком умови, а тому що були загрози загальні принципи та прийняті норми й договору, у В'єтнамі цього не було й тому у країно не вигідній ситуації ЗСА відтягнули свої сили з поля боїв.

Йшлося про нафту і принципи

Нинішні три парадоксальні воєни пліжно, самим перебігом війни до Іраку, колишня Югославія і Чечня. Хоч перша з них мала перевагою причину — нафту, головний в нашій добі енергетичний засіб, та забезпечення Близького Сходу від великих мілітарно-політичних несподіванок, уклад противників сил у ті війні, її перебіг і нібито закінчення були парадоксальні. Вашингтонів вдалося без більших труднощів організувати могутню коаліцію великих і малих держав і виступити під мандатом ООН, змобілізувавши неймовірно велике військо, вивинване наймодернішою зброєю і технікою, при тому з величезними людськими бойовими силами — проти 20-мільйонної Іраку, від якого під батогом очолюваним, ізольованого, і накінець вийти з тієї війни, не вигравши її. Президент Іраку Саддам Гусейн залишився на своєму місці, вдалося йому несподіваними маневрами врятувати свою людську збройну силу і навіть частину засобів, незважаючи на те, що він що війну за-

плінував, приготував і почав. Хоч накінені йому переможними санкціями були важкі, але вийти й поволі знову розбудуватися можна було. Слово "парадокс" є навіть дуже скромне для окреслення цього.

Американська сторона скоро побачила, що таке закінчення війни не є її кінцем. Наперед у ЗСА відбулася широка дискусія, чому саме так нібито закінчило її: навіть дехто хотів частину відповідальності за те перекинути на тогочасного шефа штабу Об'єднаних американських збройних сил генерала Павла. Генерал може й помилявся у своїх поглядах та оцінках, але не він же рішав, рішали політичні чинники, і то найвищі. Підстав їхнього тогочасного рішення ми не знаємо, а коли вони ставали такими, також ніхто не знає. Шо й зовсім виправдане, бо ж державне керівництво не може подавати до публічного доповідання питань, які є в процесі дальшого плінування і відповідних захоплів. Одно є певно, і це нині вже признають відповідальні державні чинники, — це факт, що їхні пліни не вдалися. І не тільки не вдалися, але породили наслідки зовсім протилежні до сподіваних. А сподівання пліни, які це тепер повтверджено, були дуже далекі від дійсності. Йшлося про усунення президента Іраку Саддама Гусейна. Чи це мало бути фізичне усунення, чи тільки політичне, але він мав зникнути з міжнародної арени назавжди. Причин для цього було чимало. Держави і очолюючи їх Ірак є постійною загрозою для процвітання нафтової ролі та її деривативів промислово-мусульманська держава є і буде загрозою для інтересів Ізраїля. Американська політика постійно підкреслює своє стратегічне пов'язання з Ізраїлем, а навіть її відповідальність за долю цієї країни. Іншою вагомою причиною є те, що владна система у багатьох арабських нафтодобувальних державах така відстає, не раз навіть реакційна, що їй загрожує внутрішні заворушення чи навіть переворот, що аж нині не було б в інтересі ЗСА та їхніх союзників.

Зрозуміло, масштабні й далі захопори пліни вимагали чималі сили, але ці сили були до диспозиції. Ставку поставили американці на одну з головних національно-політичних груп курдів. Після розгрому збройних сил Іраку американці створили з теренів північного Іраку, де компактно масою жили курди, захисну зону

під керівництвом курдів, в яку заборонено вступати іракським чинникам. Колісь американці фінансували Курдську Демократичну партію і її славного провідника Мудлу Мустафу Барзані. На початку сімдесятих років Іран, де також є до мільйонів курдів, при фінансовій допомозі ЗСА намовив Мустафу Барзані, щоб він, використовуючи іракську територію, почав повстання проти Іраку, де є понад 4 мільйонів курдів. Повстання було досить успішне, але після якогось часу шах Іран підписав договір з Іраном і не лише спинив курдам свою допомогу, а тим самим американським курдів Іраку. Шо робили іракці з ними, можна собі уявити, але курди звинуватили американців, що ті їх підбили на ту катастрофу. Генерала Мустафу Барзані, командира повстанців, американці взяли до ЗСА з огляду на його важку недугу, де він незадовго й помер. Але його син Масуд, теперішній провідник і командир, не забув цього. Отже, американці стали числитися на другу групу, менше, але податливішу — Патріотичний іракський союз під провідом Джаляля Талабани, який усунув, при сприянні американців, від влади Барзані і його групи. Робота проти Гусейна кипіла. Створено військові відділи, до яких військові засобами стягали іракських дезертирів, було створено велику й міцну службу безпеки й диверсії, пропаганди, моральної і гуманітарної допомоги й тутешні всім тим, що ітотувалися до наступу. Але випередив їх Барзані, який при допомозі іракців розгромив і групу Талабани й американських співробітників. Тепер ЗСА, перебравши під свою опіку розбитих утікачів, вивозять їх з прикордонного турецького остріву Там на Тихому океані. На Гуам вивозять їх для ґрунтового перевірки, бо напевно різні розвідмислительні служби намагалися використати нагоду й вислати під прикриттям утікачів своїх розвідників і саботажистів.

Змова чи збіг обставин?

Невдачі бувають завжди і всюди, але така тоді ж катастрофа трапляється рідко. Почалася вона з несподіваного заяв новообраного прем'єр-міністра Туреччини Аракана на прозмі постави Туреччини до Ірану та Іраку, який Туреччина відпелативатиме як ісламських союзників. Аракан є головою турецької консервативної традиційної

ісламської партії. Заключено, як всупереч нашо-данню ухвалення американським Конгресом законом про запровадження санкцій що тих держав, що співпрацюватимуть з Іраном, договір з Іраном на суму щось 23 блн. дол., відвідав Іран, а по дорозі Іраку. Коли це ставалося, почали приходити вістки з Близького Сходу, що Іран разом з бойовиками Талабани вислав свої відділи на рейди проти Барзані в Іраку. Звинувачення було величезне, бо власне Талабани доставив допомогу від ЗСА, готувався з ними наступ на Гусейна, а тепер опинився в союзі з головним ворогом ЗСА — Іраном. Припадок цей? Нелепо повірити в таке. Тим більше, що в відповідь на рейди іракських військ до опанованої Талабаном частини Курдистану, на які Барзані намагався поширити свої впливи, "привнесений" він був заключити договір з Гусейном і запрошити збройні сили Іраку виступити йому в допомозі проти Талабани та Ірану. Очевидно, Гусейн це дуже rado зробив і допоміг Барзані прогнати з Курдистану збройні відділи Талабани. За те американські збройні сили зобов'язали обсервувати протилежні пункти в Південному Іраку і поширили значно терени Іраку, повторя на якими контролюване членами антиіракської коаліції, а літака Іраку не мають права появлятися там.

З Гусейна — як з гуски вода

У висліді захитано позиції ЗСА в Іраку, а пліни позбувшись Саддама Гусейна, незважаючи на поважні кошти і зусилля, не вдалися. Союзник ЗСА Джаляль Талабани опинився по боці ворога ЗСА — Ірану, а ЗСА мусьят перевести в безпечне місце та ще й закупаються тисячами масами людей, яких завербували чинники ЗСА і їхні помічники для усунення Гусейна. Він, Гусейн, це раз вияшов з небезпеки та ще й значно змінив своє становище. Але найгірше — це ослаблення, а може навіть початок розвалу великої коаліції на чолі з Вашингтоном на Близькому Сході, що її створив попередній Президент ЗСА Дж. Буш. Завдяки цій коаліції Президентом Дж. Бушем вдалося блискуче виграти "буру в пелі", тобто атаку проти військ Гусейна, а тепер, коли Президент Клінтон пробував ужити її для нової розправи з Гусейном, всі союзники Вашингтону, за винятком Ізраїля та

(Закінчення на стор. 3)



ПРО ЦЕ І ТЕ

Про смерть в ліжку і коробку чоколадки

У суботу, 28-го вересня, розривався телефон. "Ви вже читали? Судоплатов помер!" Розуміється, вістка про смерть Павла Судоплатова у "Нью Йорк Таймс" це і його фотографія була аж надто велика та цікава, щоб сколихнути усіх українців, а вже особливо порушила мене. Американська преса подала доволі точну інформацію про цю одіозну особу, про його "вибухову кар'єру", як і про пізніший арешт враз із іншими берітськими посліпками, звільнення після 15 років ув'язнення, а передусім про його сподоби, що появилися два роки тому англійською мовою і дали нам усім можливість по-знайомитися точно з його версією убивства поліковника Євгена Коновальця. Саме ця частина його сподоби мусіла струснути усім українцями і відношту, для ко-го це актуальне, сподоби про трагічний 38-ий рік. Ба, щобилясь, "сподоби" Берітської Сталіна і Пері обурюла не менше наших земляків в Україні й викликала відповідну реакцію тамтешньої преси. "Убивцю Є. Коновальця до суду!", "Вбивця Є. Коновальця мусить бути покараний!" — великими літерами рясніла українська преса, ще й подаючи уривки із офіційних документів Кремля на пояснення політичного дослідника В. Снегирова в російській пресі: "Вбивці! — Вбивці! — реакцією, ми писали про це у "Свободі" та чекали, коли Судоплатов буде притягнений до відповідальності, згідно з гучними деклараціями у пресі. Але джмла, минув один рік і другий, а Судоплатов сидів собі спокійно в Москві. Ніхто не порушував кримінальної справи і не чинив найменшого кроку, щоб його притягнути до відповідальності, ніхто не старався отримати від нього більше уточнень політичних криктованих та їх подати до загального відома. Бож мите, що цикавіться історію убивства Є. Коновальця, як і нечисленні з його родини, що це живуть, але і кожного, що логічно думає, ціла розповідь Судоплатова про те, як переконав він Сталіна, що найкраще амонтувати бомбу до коробки чоколадки, бо їх Є. Коновельчез незвичайно любив, і саме так ко-

робку він мав передати у Роттердамі, мусить виглядати досить наївною казкою для чимельних дітей. Хто в здоровому глузді може повірити, що досвідчений конспіратор і військовик приїде на зустріч з кур'єром, післанцем з України, щоб отримати від нього тільки коробку з чоколадками "бамбового смаку"? Аж дивно, що досі ніхто не спробував здементувати цю неправдоподібну казочку, запхану телер в історію. Можливе тому, що тих, що знали факти або здогадувалися, як це насправді було, вже немає між живими. А у досі публікованих споминах знаходимо дуже різні здогади та інтерпретації історії убивства у Роттердамі та хто його знав, Анорієвський, Онаньчак, Маковецкий, Книш та багато інших співробітників полівчанки подають виснаження кожний на свій спосіб та кожний внаше. Також кої йдеться про те, що передано Є. Коновальцеві, є різні версії. Більшість скляється до того, що мав це пакет із документами про діяльність ОУН в Україні, і так подав Я. Барановський, покладаючи на поліційні звання кельнерів, що бачили у "гостя" дві коробки, які він перед убивством перекладав у газетний папір. Моя тітка Іола, дружина Є. Коновальця, розповідала мені докладно про трагедію в Роттердамі, що була і її особистістю. Вона задувала, що післямте з України мав передати пакет з ершими і документами. Але всі співучасники трагедії давно вже покійні і коли Судоплатов опублікував свою казку, не було вже кому її здементувати. І так вона пішла у широкий світ, а правди досі ніхто не знає. Пилили, здається, в повітря прогрозі українців, що Судоплатова треба поставити "під суд", і частя, бо тут може знову були більші слова.

І так злочинець помер собі спокійно і прозидую у ліжку, як звичайний смертник, а у друкованих спогадах залишається легенда, якої вже здається ніхто не спростує і не буде дошукуватися правди.

Який дивний збіг обставин, що того самого дня, коли "Нью Йорк Таймс"

(Закінчення на стор. 3)

Василь Сокіл

ГРУШЕВСЬКИЙ — БУДІВНИЧІЙ НАЦІ

III

Належить відзначити ще одну прикметну рису опублікованих статей Любомира Винара. Як видно з поданих матеріалів, автор у них зосередив дослідницьку увагу на основних грудах наукової і громадсько-політичної діяльності Грушевського. Це — ранній Київський (1886-1894), Львівський (1894-1914) і останній Київський (1924-1934). В аналізі його різнобічної діяльності автор простежує певну еволюцію політичних поглядів Грушевського, які визначалися саме періодами його діяльності. Ранній період, безумовно, позначався впливом ідей народників (Кирило-Методієвське Братство, творці Костомарова, Шевченка, Куліша, а згодом В. Антоновича, Т. Рильського, П. Свєтлицького). Цього досить було, щоб його назвати андєржанником. Так його трактували С. Томашівський, Д. Дорошенко, В. Липинський, які погоджувалися з його історіографічною схемою, однак вважали, що це народ є рушійною силою історичного процесу, а лише провідна верства. До того ж, вони ототожнювали державність з монархічними формами влади, гетьманатом. Грушевський же справедливо стверджував, що державність полягає в освіті і національній свідомості народу, без чого немисляма справжня державність. Грушевський, категорично не приймаючи монархічних ідей, відстоював у своїх працях і конкретних діях (як же голова Центральної Ради) побудову демокра-

тичної держави. Еволюція політичних поглядів Грушевського почалася ще до революційних часів, а чітко визначилася в 1918 році: від автономії та державного федералізму до проголошення 4-им Універсалом самостійності України.

Життєві обставини Грушевського пов'язувалися з двома науковими середовищами, київським і львівським. Перейдз з Києва до Львова в 1984 році викликав акціями російського царату, спрямованими на придушення українського культурного життя. Валуєвський циркуляр 1863 року та Емський указ 1876 року змушували українських науковців та політиків ховатися в Галичині. Для консолідації наукових сил у Львові за ініціативою видатного громадського діяча і письменника Олександра Кониського в 1873 році створено Літературне Товариство ім. Т. Шевченка, яке 1882 року перейменовано на Наукове Товариство. З призьмом Грушевського до Львова починається новий, динамічний період в Товаристві, в якому він виявив себе неперевершеним організатором наукового життя і творчої діяльності. Про це докладно пише Винар. Варто лише сказати про кількість наукових видань НТШ до 1914 року: їх було 19 назв і загалом 423 випуски. Головні серед них: "Записки НТШ" (III вип.), "Хроніка НТШ" (українською і німецькою мовами (59), щорічні збірники різних секцій (від 14 до 37).

1914 року почалася Перша світова війна. Товариство опинилося під заборону. Грушевський змушений був залишити Галичину. Любомир Винар у цьому збірнику подає статтю "Чому Михайло Грушевський повернувся в Україну 1914 року?". Головний мотив: австрійська влада могла його репресувати як "москвофіла". Крім того, він ще 1913 року планував повернутися до Києва, оскільки, як писав згодом Грушевський, "галицькі провідники захождувалися колом розуміння з поляками, а вони вважали мене джерелом української опозиції...". У 1913 році Грушевський відмовився від головування в НТШ через внутрішні конфлікти. А в Києві, йому заважала, він мав мати сприятливі умови для наукової праці...

Восени 1914 року Грушевський прибув до Києва. У ньому він пробув на волі лише чотири дні. Російська поліція арештувала його як "австрорафа" та ще звинуватила в організації легіону січових стрільців у Галичині. Спочатку вислали до Сибіру, потім до Казані, а врешті до пильного нагляду — до Москви.

Повернувшись Грушевський до Києва з вибухом революції в 1917 році і був обраний головою Української Центральної Ради. Через два роки йому знову довелося емігрувати...

Друге повернення Михайла Грушевського в Україну відбулося 1924 року. Через десять років до Києва він повернувся в туні... Нині, після кількох десятиліть забуття, славетний творець "Історії України-Руси" навично повернувся до свого народу допомагати будувати незалежну, могутню українську державу.

Наша...


(Закінчення зі стор. 1)

чим гордиться! І так ми спільно перечислюємо усі ці ясні моменти 50 мистецьких виставок, що склалися за 20 років кропіткої праці, яку тепер в діні 20-го жовтня будемо спільно відзначувати окремим пошукним в готелі Вест-Бур в Нью-Йорку.

Ліда Гайдучок, член адміністрації УМ приносить вписану цілу його історію, як тех пошуків плам'яного свята. Тетяна Тершаковець, голова комітету святкування, подає склад комітету та пляни для переведення 20-річчя. Маріяка Шуст — директор, вираховує головні виставки, що досі відбулися, а новообраний голова Управи Музею Іван Лучечко висловлює свої думки на тему 20-річчя, в якому він вперше матиме нагоду виступити, як співвідповідач за майбутнє.

— Знаєте, — каже він, — кожне ... ліття мусить бути такою поглядом на майбутнє. Не вільно нам лише задувати, що було, а братися до будови майбутнього і до досвідів до будови. Цей Український Музей у серпні Нью-Йорку — це має бути наша візівка перед чужими, він має бути репрезентативним і ніде нас не засоромить. Так, Союз України дав почин до створення музею і по-материнськи ним опікується, немов добра мама, але у 20-річчя можемо сказати, що він вже стоїть на власних ногах і тепер треба запрягти до помічі цілу українську спільноту в ЗСА, щоб він виконав своє відоме завдання. Може УМ ще бідний фондом, але багатий надіями на загальну допомогу. І з тим ми ідемо у 21-й рік його життя!

Тут наші згадки висновок, що вже розпочаті роботи у будинку для знищення його теперішнього нутра, що в новому приміщенні буде якісно досить простору для цих усіх скарибів, що тепер часто мусять ховатися в пивничих чи магазинах. За 20 років існування УМ мав цілий ряд дуже успішних виставок, постійно веде різні курси, підготовляє ярмарки, провадить крамничку. Листа надбав довга і широка. Підготовляється виставка Каскальїни, курс вишивкарства, різьбярний арма-



ФУНДАЦІЯ
УКРАЇНСЬКОГО
ВІЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ

ЗАСЛUGУВАНЕ НА ВАШУ
ВСЕБІДНУ ПІДТРИМКУ!

Ukrainian Free University
Foundation, Inc.
P.O. Box 1028
New York, N.Y. 10276

43-й ВІДДІЛ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ
щиро запрошує
на
ВЕЧІР
в пам'яті актора і режисера
БЛ. П. ВОЛОДИМИРА БЛАВАЦЬКОГО
з нагоди появи книжки пера
ВАЛЕРІЯ РЕВУЦЬКОГО
„В ОРБІТІ СВІТОВОГО
ТЕАТРУ“

В суботу 12-го жовтня 1996 року,
година 5-та по пол.

у великій залі
Українського Освітньо-Культурного Центру

В програмі приймають участь:

АННА МАКСИМОВИЧ — Відкриття;
Слово про Володимира Блавацького —
ВАЛЕРІЯ РЕВУЦЬКИЙ;
актори: ВІРА ЛЕВЦЬКА, МАРІЯ ЛИСЬКА,
ЛІЗА ЧЕПІЛ

ред. ОЛЕГ ЛИСЬКА, МАРТА ТАРНАВСЬКА
оперний співак — БОГДАН ЧАПЛИНСЬКИЙ;
п'яністка — РОКСОЛІНА ГАРАСИМОВИЧ

Прозірки з театрального життя В. Блавацького
підготує І.н. Олександр Михалко, пояснення
прозорок — СТЕФА ГРИГОРЧУК

Ведуча програму — ЛЮДМИЛА ЧАЙКІВСЬКА

Буфет під зарядом МАРІЇ ДАНИЛІВ

„В орбіті світового театру“

43-й Відділ США у Філадельфії знову підготує цікаву імпрезу з нагоди появи книжки пера Валерія Ревуцького під назвою „В орбіті світового театру“. Автор відомий дослідник театральності мистецтва, одержав ч.р. нагороду ім. Івана Котляревського в Києві і названо його „патріархом театрознавства“.

Книжка про життя і театральну творчість Володимира Блавацького, якого двома артистами в поданні з високим обов'язком вірного сина України і громадянина працювала задля збагачення творчих надбань у поезії і відданості своєму народу і українському театрові.

В 1949 році Ансамбль Українських Акторів під мистецьким керівництвом Володимира Блавацького прибуває до Філадельфії та під назвою Український Театр в тяжких умовах відновлює свою працю. Це були останні три роки життя В. Блавацького. В тому часі було поставлено 11 вистав, майже всі під його режисурою. Виз-дист цей театр до більшості мист. Америки і Канади, разом було 52 виступи.

В. Блавацький почав радіопередачу у Філадельфії, яку після його смерті понад 40 років провадила його дружина

ПІСЛЯ ДВОДЕННИХ ПЕРЕГОВОРІВ, спеціально скликаних президентом Біллом Клінтоном у Вашингтоні, між прем'єр-міністром Ізраїля Беніаміном Нетаньягу та палестинським провідником Ясіром Арафатом, зумовлених критичними подіями в Єрусалимі та Геброні не досягнуто будь-яких рішень. Все ж таки ця зустріч в присутності Президента і короля Йорданії Гусейна, дала можливість обидвом сторонам кращого розуміння проблем і підтвердила бажання якось цьому заридити. Одначе найважливішим успіхом цієї зустрічі була згода обидвох сторін продовжувати розмови, як здійснити попередні домовлення між палестинцями та Ізраїлем. Наступну зустріч заплановано на нещодавно, 6-го жовтня, але в суматі цих складних проблем, аналітики не бачать швидких успіхів.

МИНУЛОГО ТИЖНЯ У ШПИГУНСТВІ на користь чужої держави оскаржено цивільного працівника Бюра морської розвідки. Справа спочатку виглядала мало-важкою, бо згаданого працівника, 56-річного Роберта Кіма, американського громадянина корейського походження, оскаржено у передачі кількох документів відносно корейської військової розвідки через їхню амбасад у Вашингтоні. Одначе, як виявляється тепер, ця справа набрала куди поважнішого характеру і потягне за собою куди більші, як думалося, небезпакі можливі наслідки. Тим часом Р. Кім був звільнений з праці та перебуває в ув'язненні аж до часу розправи.

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ НЕСПОДІВАННО для Уряду президента Білла Клінтона повідомив, що подає до нового Світового суду торгівлі на розгляд американський закон, який накладає санкції на закордонні фірми, котрі торгують з Кубою. Згаданий суд створено під протекторатом Світової організації торгівлі, якої меток є пропагувати справедливості торговельних відносин між країнами-членами. Цікаво, що це зроблено всього кілька тижнів після того, як президент Б. Клінтон вислав свого представника Стюарта Айзенштадта до крін Латинської Америки та Європи, щоб неутралізувати будь-яких невдоволеннях супроти ЗСА з причини саме цього закону. Одначе президент і прем'єр-міністр цих кордонних країн звинувачують ЗСА у тому, що вони своєю економічною потугою застосовують для запровадження американських законів не тільки на власній території, але і поза нею.

НА ВСІХ ТРЬОХ ЛЕТОВИЩАХ в околиці Нью-Йорку минулого вівторка, 1-го жовтня, собаки почали здійснювати патрулювання. Цей окремий засіб виник як кінцева потреба ще більшших заходів охорони громадськості після трагічного вибуху літака ТВА 80. Собаки зі спеціально вишколеними керівниками та поліційними розпочали випадковий перевірки пасажирських станцій і складів багажу на літосищах Кеннеді, Йоарк і Лаярді.

У СЕРЕДІ, 2-ГО ЖОВТНЯ, у холодні води Іхого океану впав і розбився перуанський літак з 61 асажи-ром і дев'ятьма членами екіпажу. Літак літїв Аерспир ч. 603 розбився коротко після злету в Лімі, коликапітан повідомив контрольну вежу, що всі його інструменти перестали працювати і він не знає де знаходиться. Згаданий літак прямував з Ліми, столиці Перу, до Сантї-аго, столиці Чіле. Робітники рятувальних бригад намагалися шукати за ними, що могли залишитися живими, але даремно. Серед загинувших пасажирів було отирих американців.

ОСТАННІЙ ГУБЕРНАТОР ГОНГ-КОНГУ за час 157-річного британського правління Крис Паттен у вівторок, 2-го жовтня, зголосив свою останню промову до колоніальної легіслації, в якій підкреслив вклад Англії у економічний розвиток Гонг-Конгу та його законодавчий процес. Він також закинув неправильність Китаю в тому, що хочуть змінити законодавчу владу Гонг-Конгу після їхнього перебрання під свою владу цієї британської колонії. Аналітики вважають, що перехід Гонг-Конг під владу комуністичного Китаю, може дуже негативно позначитися на вільній торгівлі шілого регіону.

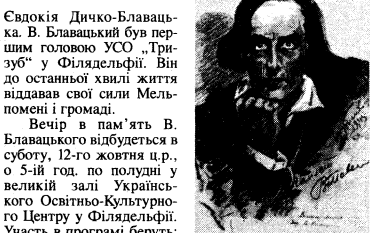
ПОДІЇ

МАСКОВИЙ БАЛЬ
У НЮ ДЖЕРЗІ

Іст Гановер, Н. Дж. — Окружна таборозна комісія пластової оселі „Вовча тропи“ влаштує масковий бал у суботу, 19-го жовтня, в готелі „Рамлада“, дорога 10 захід в Іст Гановер. Початок о год. 9:30 нечора. Дітих призначених на виховні потреби „Вовчої тропи“. Грати-ме оркестра „Темпо“. Вступ — 15 дол., для молоді — 10 дол. Сто-літ на 10-12 осіб можна замовляти у Лесі Сікорської (908) 686-0426.

КОНЦЕРТ-БЕІФІС
Т. БОГДАНСКОЇ

Савт Орандж, І. Дж. — Сітон Голл /ніверситет, 28-ий Відділ США та Український /учивний Інститут, Відділ в Нью-Йорку, Н. Дж. влаштують концерт-бенефіс Таїси Богдаської (фортепіано), дід з якого призначено на розбудову Українського Музею. Концерт відбу-деється у нещодавно, 13-го жовтня, у залі студентського центру „Ishor Dougherty“ в СітонГолл /ніверситеті. По-чок о год. 3-ій після полудня.



В. Блавацький в ролі Гамлета.

феті під зарядом Марії Данилів.

Цим вечором 43-й Відділ США має на меті не лише вшанувати пам'ять великого актора, режисера, директора українських театрів В. Блавацького, а й відшукати забутий про нього, що часто буває з нашими визначними постатями.

Ми хочемо теж привітати та подякувати проф. В. Ревуцькому за появу його вартісної книги.

Л. Ч.

Д. Табачник...

(Закінчення зі стор. 1)

масової інформації. У зв'язку з цим, голова президентської Адміністрації Дмитро Табачник сказав на пресовій конференції, що в цій поїзді українського Президента „нічого сенсаційного немає“. Такі поїзди здійснюють час від часу президенти різних країн.

У Москві на запитання журналістів В. Черномірдин сказав, що під час зустрічі з Президентом України „досягнуто значного поступу“. На запитання, як вирішили питання „Чорноморської флотії, російський прем'єр сказав: „Досить хотіти доклади, треба підписувати угоду“. При цьому він додав, що російські інтереси ніхто не збирається утискувати. За його словами, Б. Єльцин про ці переговори детально поінформований.

Д. Табачник під час зустрічі з журналістами 2-го жовтня назвав „неконструктивними і невчливими“ коментарі деяких парламентаристів


ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ВЕТЕРИНАРИХ ЛІКАРІВ у глибокому смутку повідомляють своїх членів та громадство, що в суботу 2-го вересня 1996 р. в Чикаго, Іл. відійшла у вічність



бл. п.
доктор ветеринарії
ТАТЯНА РУДАВСЬКА
з дому БАЧИНСЬКА

Вічна їй пам'ять!
Родині покійної складаємо слова щирої співчуття.

ГОЛОВНА УПРАВА ОУВЛ



бл. п.
ГРИГОРІЙ САРАБ

нар. 15-го червня 1911 р. в селі Маркова, Монастирського р-ну на Тернопільщині, Україна.

Залиши у глибокому смутку в Україні:
дружини — НАДІЮ
дочку — ЗЕНОВИ
внука — АННУ з мужем БОГДАНОМ
— НАДІЮ з мужем БОГДАНОМ
братів — ІГОРЯ з родиною.

ПАНАХИДА відбулася 5-го жовтня ч.р. в похоронному заведенні Литвин і Литвин, Юніон, Н. Дж.

Служба Божа і Парастас відбулися в церкві св. Івана Христителя в Нью-Йорку, Н. Дж. Після відправлення тіло було перевезено на цвинтар Голліууд, Юніон, Н. Дж.

Убито...

(Закінчення зі стор. 1)

1936 році перевищили валову продуктивність країни.

А. Луканов народився в 1938 році в Москві в родині значного комуністичного урядовця. Закінчив престижний Московський інститут міжнародного спілкування з дипломом економіста та плінним знанням кількох мов. Він був одним з небагатьох болгарських комуністів, який має сильні зв'язки зі закордоном.

Три війни...

(Закінчення зі стор. 2)

Англії, відмовилися від того, а деякі з них навіть виразно стали по боці Гусейна.

Для парадоксального закінчення цього парадоксального комплексу турецький уряд заявив да-

ють, що ця ексекція замкнула розділ історії, який почався совєтським вторгненням до Афганістану. А коли і як замкнеться розділ справжньої історії в 1938 році? І хто його замкне?

Можливо варто повернути прах С. Коновальця до його рідної землі і закрити цим його прижиттєве і посмертне виснаження?

О-КА

Про смерть...

(Закінчення зі стор. 2)

помітив вістку про смерть Судоплатова, на першій сторінці була світлина іншого комуністичного прислужника, колишнього президента Афганістану. Наблизько якого враз із браном до-скла кра народу — їх розстріляли, а відтак поховали на відомому місці столиці. В поясненнях по-

В ДРУГУ БЕЗМЕЖНО БОЛОЧУ РІЧНИЦЮ
відходу у вічність нашої найдорожчої
ДРУЖИНИ, МАМИ І БАБЦІ

СЛ. П.
ДАРІЙ ПАВЛИКОВИЧ
будує відпаленої
ЗАПУКІЯНІ СЛУЖБИ БОЖІ
10-го жовтня 1996 р. в церкві:

свв. Володимира і Ольги в Чикаго, Іл.
свв. Константина в Міннеаполіс, Мінн.

Просимо родину, приятелів і знайомих про молитви за спокій душі покійної.

чоловік — МІРОН
сини — ЗІСНОН
внучка — ОКСАНА ПАВЛИКОВИЧ-ІОНАН
дочка — МАТІЙ ІОНАН
внучка — НАТАЛКА ІОНАН

ПОДЯКА
в пам'яті
МАРІЇ ТУРКО
з дому ГУСАР

Щиро дякуємо родині, приятелям і знайомим за молитви, висловлені співчуття та слова потіхи, зложені в цей тяжкий для нас час.

Різнорядковий подяка Всевшесному о. Ярославові Нависини, пароху в Бостоні, і Всевшесному о. Орестові Пилипчуку з Карперет, за похоронні відправи.

Особливо дякуємо Наталі Миколаївні і Ваї Бачинській за прощальні слова під час Панахиї і похоронних відправ. Нехай Всевшій винагородить вас сторицею.

ЯРИНА ТУРКО БОДРОК і ФІЛІП БОДРОК

НА КВІТИ ЖЕРТВУВАЛИ:
Оксана, Христі і Рені Бокало, Алі Гусар, Дарій Гусар з родиною, Дарій Гусар, Наталія Гусар і Крис Чан, Марта Лівніч з родиною, М. Пасичник, Уляна Пасичник і Максим Тарнавський, Дарія Якименко, управа і працівники Українського Наукового Інституту в Гарварді.

НА СЛУЖБИ БОЖІ ЖЕРТВУВАЛИ:
Анна Баран, Стас Батько, Ірена Качмарська, Дмитро Мельник, Катерина Діжковська, Лідія Мартиненко, Володимир і Стефан Сливочкі, Яоланта Трусівська, Ауреліа Куїноска, Марія і Генріх Урбанські, Лоса Чаківська, Дарія Якименко, Люба і Іванка Янович, Фонд Катери Українознавства.

НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ В НЮ ЙОРКУ ЖЕРТВУВАЛИ:
по 500 дол. Христина Балко Сливочкі і Адріана Сливочкі;
по 100 дол. Вава Бачинська, Віра і Анна Качмарські, Марія і Стефан Матвійки, Володимир і Стефан Сливочкі;
по 50 дол. Оксана і Ігор Боднар, Ірена і Ігор Ковалі, Наталія Миколаївна, Оксана Рак, Роман Ферендич, Марта Богачевська Хом'як і Ростислав Хом'як;
по 25 дол. Марта і Ген Гімбел;
по 35 дол. Ярослав Бачинський, Наталія і Володимир Кляшків, Христина і Богдан Певні, Іванка і Михайло Салдін, Анна Юрчишин, Данієла і Борис Захарчук, 54 Відділ Союзу Українок;
по 20 дол. Ольга Чмол.

НА ФОНД ДІТЯМ ЧОРНОБИЛЬ ЖЕРТВУВАЛИ:
по 100 дол. Вава Бачинська, Ашра Кубілієв і Сімор Келлермен, Евелін і Юрій Кляфас, Група Фенікс, при Ганні К. О.

НА ПРОСВІТОВИЙ ФОНД „НАШОГО ЖИТТЯ“ ЖЕРТВУВАЛИ:
по 50 дол. Христіна Ферендич, Наталія і Іван Корольовські, Ольга і Стефан Парубчук, д-р Ярослав Романовський, М. Скало і Алла Скало-Лонг, Станіслав Березький, Лідія Бульба, Ольга Федора і Ірина Камарська;
по 25 дол. Ольга Гатик.

НА ФОНД ЧОРНОБИЛЬСЬКОГО ЖЕРТВУВАЛИ:
по 25 дол. Зеновія Грабовська, Анна і Стефан Лешу.

НА ПРАСОВИЙ ФОНД „НАШОГО ЖИТТЯ“ ЖЕРТВУВАЛИ:
по 25 дол. Тамара Орловська, Ірена Чабан з родиною;
по 20 дол. Дарій Гусар;
по 10 дол. Анна і Стефан Лешу.

НА КАНАДСЬКУ ФУНДАЦІЮ УКРАЇНСЬКИХ СТУДІЙ ЖЕРТВУВАЛИ:
Оксана і Данило Струк.

НА ЦЕРКВУ ХРИСТА ЦАРЯ В БОСТОНІ ЖЕРТВУВАЛИ:
500 дол. Ярина Турко Бодрок і Філіп Бодрок.

Свято незалежності України в Ютиці

Українська громада в Ютиці, Н. Й., давня щорічно відзначувала Січневі роковини самостійності України, як вияв живучості нашої державини-кої ідеї.

Від 1991 року ми відзначаємо свято день 24-го серпня, коли дія ідеї стала дійсністю, історичним фактом в Україні.

Щогорічне свято незалежності України почалося в нашій громаді вже в перелітній ювілейній дати. Парох церкви св. Володимира Великого о. М. Бундз відправив Службу Божу в наміренні нашого народу, а в 10-й год. ранку численна група громадян збиралася в канцелярії посади міста на проголошення прокламції Дня Незалежності України.

Коли на площі перед Міською ратушею під звуки національного гімну піднімалися вгору синьо-жовтий прапор, то всі відчували, що ми прилучилися до дійсного всенародного свята державини України. В історичний день 24-го серпня знову збиралися наші громадяни на Мольбени у наміренні української держави, а потім перейшли до залу на святочну академію.

Коротким словом відкрив програму святого голови місцевого відділу УККА інж. Ярослав Яковський. Проклямію посади міста прочитала в українській та англійській мовах Христина Ликтей. У святочній промові проф. Богдан Рабій акцентував основні етапи становлення незалежності України, пріоритети її зовнішньої політики та впевненість, що наша нація подолає всі труднощі на шляху будівництва сильної демократичної держави.

Оксана Кошицька прочитала вміло дібрані поезії, а Микитко гітари співав повстанські пісні. Висвітлення фільму про історичне, ціннічне засідання Верховної Ради в Києві та прийняття Конституції України закінчило свято державини.

Громадянин

Пакунки на Україну
Від **59c LB**
79¢ при пересилці з наліпками через UPS
За детальними довідками телефонуйте:
Tel: (201) 763-8778
ROXOLANA
300 Parker Avenue, Maplewood, NJ 07040

СОЮЗІВКА • SOYUZIVKA
Ukrainian National Association Estate
Foodmore Road Kellonston, New York 12446
914-622-5641 FAX 914-622-6038

БАБИНЕ ЛІТО НА СОЮЗІВЦІ
Приїжджайте милуватися осінніми листям Кетсильських гір!

До вашого вибору:
теніс, відбаванка, прогулянка горами або курси гольфу, відбавдання крамничі чи винарні, розташовані поблизу.
ВАРТІСТЬ НІЧЛІГУ І СНИДАНКУ:

звичайна кімната	дві особи	\$40.00
люксусова кімната	одна особа	\$60.00
люксусова кімната	дві особи	\$70.00
люксусова кімната з джакузі	одна особа	\$80.00
	дві особи	\$90.00

„СВОБОДА“
НАЙСТАРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ШОДЕННИК — СЛУЖИТЬ УКРАЇНСЬКІЙ ГРОМАДІ ВЖЕ ПОНАД 100 РОКІВ

Найкращий дарунок для бабусі чи дідуся мамин чи батьків

Дарунок, який приватитиме повний рікта справлятиме приємність обдарованій особі, це **УКРАЇНСЬКИЙ ШОДЕННИК**

СВОБОДА

Річна передплата: для членів \$75.00 для не членів \$100.00

Передплата виходить приблизно 30 або 40 центів за число тел.: (201) 434-0237

В пам'ять інж. І. Суховерського



Св. п. Ігор Суховерський (перший справа) на „Логусіті“, у Сен-Маргеріт-сюр-лак Массон вліті 1995 року.

Вістка про несподівану смерть інж. Ігора Суховерського була дуже болючою не тільки для близької родини, але й для приятелів та всіх тих, хто знав цю незвичайну людину.

Народився Ігор 29 липня 1927 року в Чернівцях на Буковині, а помер 19 липня 1996 р. в Торонто. Похоронено його в суботу, 27 липня, після заупокойних відправ у церкві-пам'ятнику св. апостола Андрія Первозваного в С. Бавд Бруку, Нью Джерсі, творцем якого був тесть покійного, Святислав Патріарх Мстислав.

Не маючи змоги взяти участь в похороні нашого найближчого приятеля по. Ігора, хоч, щоб цей короткий спогад про наші спільні переживання був не якимось винком на його перемину могилу.

Доля звела нас з Ігорем майже 50 років тому в бельгійському місті Лювені, куди в 1947 році прибула група з 60-ти українських студентів, щоб навчатися в славному Лювеновському університеті. Між ними був і молодий, високий на зріст красень студент Ігор Суховерський, який вирізнявся з-поміж усіх незвичайною чистотою та шляхетною й аристократичною поведінкою. Не дивно, що він єдиний знайшов вхід у бельгійської аристократичні кола й був час-

тим та бажаним гостем в домі славного роду князів де Грінві.

Після нашого приїзду до Канади, поселившись у Монреалі, ми знову зустрілися з Ігорем, який після додаткових студій у Швайцарії приїхав, здається, в 1951 році на працю в компанії Алкан. Після одруження з Марусею Скрипник, дочкою в той час Митрополита Мстислава, вони згодом, хоч недовго, оселилися в Монреалі, однак Ігор в зв'язку з своєю працею, на який швидко виїхав на чільне становище, часто минав місце свого перебування. Незважаючи на це, ми вже ніколи не втрачали постійного контакту й відвідували себе взаємно при кожній нагоді, що було в Освіго, де Ігор керував будівництвом великої фабрики Алкану, чи в Клівленді, чи на славному „хуторі“ в „бабі“ Тамарі, сестри Марусі, в Грімсбі, куди з нагоди різних свят з'їжджали численні гості й велика родина Скрипників на незабутні прийняття, нагадуючи старі часи покінувши гостин на хуторах в Україні. Тоді описати атмосферу, що її створював своєю присутністю Владислав Мстислав, коронує чим довжелезний стіл, на якому бракувало хіба п'ястачного молока. А всі кулінарні шедеври та традиційні староруські страви були заслугою „баби“ Тамари.

Коли ж нарешті, після постійних мандрів, Суховерський, переїхавши з Швайцарії, де Ігор в готельній квартирі Алкану зійняв дуже важливу посаду керівника дослідів і технологій, ми стали нерозлучними сім'ями, які зустрілися при кожній нагоді чи то в їхньому чудовому домі в найбільш престижній ділянці Монреалю Вестмонті, чи то в нас в місті, чи в нашій гірській оселі в Сен-Маргеріт-сюр-лак Массон в Лорейнських горах. За весь цей час доні Суховерських, Тамари й Катруся, та нш син Руслан дуже дружили, а Маруся ще й приваблювала Руслана своїми фантастичними горіховими тортиками. Незабутні залишилися в

Адіюкатське БЮРО ХРИСТИНИ КОШКІШ

- Генеральна практика
- Імміграція;
- корпоративні питання;
- заповіти.

(Широкий досвід в Східній Європі, володіє слов'янськими мовами.)

47 Hastead Ave., Suite 201
Hrison, NY 10528
т. (914) 835-1882
факс: (914) 835-1829

Шановні РОДИЧІ чи ДІДУСІ!

Якщо Ваші діти, чи внуки є тепер на студіях рідного від родиноного дому, не дозволяйте їм відставати від української громади чи українства. Найкращим засобом, щоб зберегти цей зв'язок є тижневик „THE UKRAINIAN WEEKLY“. Замовте їм передплату коштом .77 ц. тижнево для членів УНС або \$1.08 для нечленів. Телефонуйте на число:

(201) 434-0237
Ukrainian Weekly
30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302

Скористайтеся з виняткової нагоди!
ПРИЙМАЄТЬСЯ ОГОЛШЕННЯ
ДО АЛЬМАНАХУ
(Календаря УНСозу)
на 1997-ий рік

який цього року виходитиме накладом 12 тисяч примірників

Цим Ви зможете познайомити весь український загаль з Вашою установою, Вашою професійною обслугою, чи Вашим підприємством

ЦІНИ ОГОЛОШЕЇ

Одна сторінка	\$120.00
Пів сторінки	75.00
Чверть сторінки	45.00
Одна восьма сторінки	25.00

Речення замовлення оголошено до 7-го жовтня 1996 р.

Належність просять надіслати:
СВОБОДА
30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302

пам'яті Великдень в Млівеї, коли Владислав Мстислав скомадував усіх п'ять олівчиків на Весношну. Сонні діти слухали стояли впродовж всієї дождливої відправи й Руслан посередній тримав обох дівчаток за ручки. Після того, згідно з волею Владисла, всі поїхали на хутір в Грімсбі на святочній великодній обід. А що вже й казати, що Ігор й Сянка (так звали його чоловіка ще з дитинства, хоч він Михайло) — пригостили лешатари й, використавши приїзд Ігора, бо Суховерський в серніні минулого року переїхали до Торонто, на відзначення 80-ліття Сянки в лютому цього року, поїхали в гори, щоб відвідати улюбленого спорту. І хто ж міг сподіватися, що прихована нелюба за п'ять місяців з того часу знищити людину, яка на вигляд здавалася здоровою й сяйною, як завжди. Такий нежданий удар приголомшив нас цілком. Ми ще встигли відвідати Ігора в неділю, 14 липня, приїхавши з цією метою до Торонто й при п'яті нагоді мали змогу побачити першого нащадка — Андрійка Бойка-Суховерського, що прийшов на світ кілька тижнів раніше. І п'ять днів після цього Ігор покінувши цей світ, залишивши великий біль у серцях усіх нас, як його любили й шанували, як незвичайно шляхетну й добру людину.

І мимоволі в могому серці поєднались дивні почуття про закон природи. Ось згасло одне життя, а нове в цьому малюсенькому світочині продовжує рід Бойків-Суховерських.

Ігор з-поміж вихідців Лювеновського університету осгнув найвище становище в своїй кар'єрі, ставши віцепрезидентом найбільшої світової алюмінієвої компанії Алкан, а так даром не дається. Він був повсякчасно щедрим, але анонімним мешканцем багатьох українських справ, однією з яких, за його фінансовою допомогою та за ініціативою Владислава Мстислава, передруковано ціле видання з 1864 року Матвія Номиса „Українські приказки, прислів'я і таке інше“, яке появилось в 1985 році в Бавд Бруку. Ігор активно працював у Студентській громаді, в Товаристві Підприємців й Професіоналів, брав участь в „Бурлаків“, членом ватаги „Бурлаків“. Вийшовши на пенсію, він поновив свій досвід й знання в Україні, ставши викладачем Міжнародного Інституту Менеджменту в Києві.

Ігор устоївся звання академіка, присвоєного йому Українською Академією Наук в Києві.

Хай цей скромний спогад ляже букетом прекрасних троянд на свіжому могилі нашого незрівняного й незабутнього друга, а ми збережемо пам'ять про нього, посилаючи життя.

Опечалений родині висловлюємо наші глибокі співчуття в їхньому горі та рівночасно просимо пам'ятати, що хоч втратили вони найдорожчу людину, але вона не промаринувала життя, а сповнила свій обов'язок до найвищої міри.

Марія Логущ

ЗАЙВА СВІТЛИНА

Серед світильників, що ілюструють допис „Громада Томс Рівер відзначувала 5-ту річницю незалежності України“ („Свобода“ з 3-го жовтня, с. 189) помилково вміщено світлину, яка відноситься до святкування у Мейлвуді, Н. Дж. — Ред.

ВІДИЙШЛИ ВІД НАС

ОП'ЯКА МАЛІНІВСЬКА (а дому Воєк) член УНС Від. 437-го Від. „Самоселів“ в Рошестері, Н.Й. померла 27-го липня 1996 р. на 91-му році життя. Нар. 1906 року в селі Острів, Львів, Україна. Членом УНС став 1928 року. Залишила у спадку дочку Наталю Олексин з чоловіком Іваном, внуку Христину Руфін з чоловіком Миколою, внуку Ігоря з дружиною Христину Сестенію. Андрія Рішлі і родину в Україні. Похорон відбувся 31-го липня 1996 р. на цвинтарі Святого Гробу в Рошестері, Н.Й.

Вічна їй Пам'ять!

Секретар

ДЖОЗЕФІНА КУХТА член УНС Від. 27-го в Нюарку, Н.Дж. померла 25-го липня 1996 року на 77-му році життя. Нар. 15-го грудня 1918 року в Котесвіллі, Па. Членом УНС стала 1941 року. Залишила у спадку сина Едгара з дружиною Іреною, дочку Мішен А. Куту, внука Андрія і сестру Марію Наконечну. Похорон відбувся 27-го липня 1996 року на цвинтарі Говард Говен в Іст Гановер, Н.Дж.

Вічна їй Пам'ять!

Секретар

АННА ГОМА член УНС Від. 114-го в Іст-Ам. Марія в Парижі, Огайо. Померла 26-го липня 1996 року на 99-му році життя. Нар. 25-го травня 1897 року в Україні. Членом УНС стала 1936 року. Залишила у спадку Дмитра Гому. Похорон відбувся 29-го липня 1996 року на цвинтарі сав. Петра і Павла в Парижі, Огайо.

Вічна їй Пам'ять!

Мері Карпаль, секр.

АННА МАКОВЕЦЬ член УНС Від. 114-го в Іст-Ам. с. Володимир в Чикаго, Іл. померла 27-го липня 1996 року на 81-му році життя. Нар. 1914 року в Україні. Членом УНС стала 1964 року. Залишила у спадку Ольгу Екстерн (Ретлін). Похорон відбувся на цвинтарі Елмвуд в Рівер Гров, Іл.

Вічна їй Пам'ять!

Ольга Бережан, секр.

ARKA Company
DEPARTMENT STORE
26 First Avenue
New York, NY 10009
Tel.: (212) 473-3550

ВСІ НАЙНОВІШІ КНИЖКОВІ ВИДАННЯ одержите в АРЦІ

*** ПРАЦЯ ***

\$1,000's POSSIBLE READING BOOKS.
Part Time. At Home. Toll Free
(1) 800-898-9778
Ext. R-1871 for listings

Секретар

*** REAL ESTATE ***

ПРОДАЄТЬСЯ
двокімнатна помешкання в центральній частині м. Івано-Франківського. Помешкання після ремонту з індивідуальним паровим опаленням, імпортне уламбеліація, телевізор, відео, холодильник, телефон, гараж. Прошу тел. (518) 271-9158 після 5-ої год. просити Ярослав

* FUNERAL DIRECTORS *

УКРАЇНСЬКА РОДИНА С
SENKO FUNERAL HOME
213-215 Bedford Avenue
Brooklyn, N.Y. 11211
1-718-388-4416
HEMPSTEAD FUNERAL HOME
89 Peninsula Blvd.
Hempstead, N.Y. 11550
1-516-481-7460

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
ЛУСІ НАЙТОР — директор Родина ДМИТРИК
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуговує ЦИРІА ЧЕСНА. Our Services Are Available Anywhere in New Jersey. Також займаємося похоронами на цвинтарі в Бавд Бруку і переселимо тілешні Останки з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME
1600 Shuylant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(908) 964-4222
(201) 375-5555

ЛЮБОВ КОЛЕНСЬКА
ДЗЕРКАЛА
Новелі
Мистецьке оформлення
ЛЮБОВІ ГІСЛАЧУКА
У книжці 16 новел.
Ціна: \$12.00. Переслати \$1.00.
Максимальна кількість 100.
Замовляти:
СВОБОДА BOOKSTORE
30 Montgomery Street,
Jersey City, N.J. 07302

ОП'ЯКА ГЕМБАТОК член УНС Від. 408-го в Іст-Ам. Андрій Шептицький в Торонто, Онт., Канада померла 19-го листопада 1995 року на 96-му році життя. Нар. 1899 року в Збоїшас, Львів, Україна. Залишила у спадку дружину Ірину Ган. Похорон відбувся 4-го листопада 1995 року на цвинтарі сав. Володимирів в Оксвиллі, Онт., Канада.

Вічна їй Пам'ять!

о. д-р Мирон Стасів, секр.

ІВАН СТАСІВ член УНС Від. 408-го в Іст-Ам. ингр. Андрій Шептицький в Торонто, Онт., Канада помер 4-го листопада 1995 року на 96-му році життя. Нар. 1899 року в Збоїшас, Львів, Україна. Залишила у спадку дружину Ірину Ган. Похорон відбувся 4-го листопада 1995 року на цвинтарі сав. Володимирів в Оксвиллі, Онт., Канада.

Вічна їй Пам'ять!

о. д-р Мирон Стасів